

Usmernenie k problematike rozšírenej zodpovednosti výrobcov neobalových výrobkov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vydáva k otázke určenia, kto je výrobcom neobalových výrobkov, nasledovné usmernenie:

Zákonné vymedzenie pojmu „výrobca neobalového výrobku“ je ustanovené v § 73 ods. 4 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z. (ďalej len „zákon“) a to tak, že je ním osoba, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti bez ohľadu na použitú techniku predaja, vrátane predaja na základe zmluvy uzatváraanej na diaľku, uvádza na trh neobalový výrobok. Pre vymedzenie tohto pojmu je podstatné predovšetkým vymedzenie pojmu „neobalový výrobok“.

Pojem „neobalový výrobok“ je definovaný v § 73 ods. 3 zákona tak, že musí ísť o niektorý z výrobkov uvedený v zozname možných výrobkov ustanovených v prílohe č. 16 vyhlášky MŽP SR č. 373/2015 Z. z., a ktorý súčasne

- nie je obalom,
- nie je určený na balenie,
- patrí do niektorej z materiálových skupín podľa § 73 odseku 3,
- odpad z neho bude tvoriť súčasť komunálneho odpadu.

Aby sa výrobok považoval za neobalový výrobok, musia byť splnené všetky uvedené pojmové znaky. Výrobcom neobalového výrobku je teda iba taký subjekt, ktorého výrobok (ním uvádzaný na trh) spĺňa všetky uvedené znaky.

V § 74 ods. 2 zákona je zároveň ustanovené základné kritérium, na základe ktorého sa určuje, kto a kedy preukazuje, či odpad z konkrétneho neobalového výrobku bude tvoriť súčasť komunálneho odpadu. Toto preukazovanie je oprávnený vykonať len výrobca neobalového výrobku, ktorý ho uvádza na trh.

Výroba finálnych výrobkov z určitého materiálu (uvedeného v § 73 ods. 3 zákona) často prechádza viacerými etapami, výrobnými procesmi a spracovateľskými postupmi, ktoré môžu vykonávať rôzne subjekty (výrobcovia materiálu resp. jeho následní spracovatelia). Takíto výrobcovia resp. spracovatelia participujúci na jednotlivých etapách spracovania materiálu alebo výroby konkrétneho výrobku nemusia vedieť a spravidla ani nevedia, na čo všetko bude alebo môže byť ich výrobok v ďalšom výrobnom reťazci použitý alebo aké praktické využitie bude mať. Z uvedeného dôvodu výrobca materiálu resp. spracovateľ (polotovaru, komponentu, prípadne typovo určeného výrobku bez jeho účelového určenia) z objektívnych dôvodov spravidla nebude vedieť identifikovať, a teda ani preukázať všetky pojmové znaky určujúce skutočnosť, či pôjde v konečnom štádiu o neobalový výrobok. Takúto identifikáciu a vyhodnotenie znakov neobalového výrobku je spôsobilý uskutočniť ten subjekt, ktorý hotový výrobok s jasným účelovým určením z hľadiska spotreby uvádza na trh. Až tento subjekt môže alebo vie preukázať, či odpad z jeho výrobku má potenciál skončiť alebo neskončiť v komunálnom odpade (za predpokladu dodržiavania zákona), a že teda či ide alebo nejde o neobalový výrobok. Z uvedeného dôvodu preto vo svojej podstate nemôže byť neobalovým výrobkom napr. priemyselne vyrobený kotúč papiera určený na ďalšie spracovanie, čo následne znamená, že ani jeho výrobca nemôže byť výrobcom neobalového výrobku. Avšak výrobky následného spracovateľa takéhoto papiera už môžu mať charakter neobalového výrobku (napr. ak spracovateľ papiera – tlačiareň, vyrobí vlastné výrobky a tie

uvádza na trh), no iba za predpokladu, že tieto výrobky majú potenciál skončiť po ich spotrebe v komunálnom odpade (triedenom zbere papiera) a spracovateľ papiera má možnosť identifikovať aj ostatné znaky neobalového výrobku. Pokiaľ však tlačiareň vyrobí typový výrobok na objednávku pre iného bez toho, aby vedela o účelovom určení tohto výrobku (nie je povinná ho skúmať), výrobcom neobalového výrobku by mal byť až objednávateľ tohto výrobku, ktorý jediný vie identifikovať všetky pojmové znaky neobalového výrobku vyplývajúce z § 73 ods. 3 zákona. Rovnako to platí aj v prípade, ak tlačiarenský výrobok bude následne ešte spracovaný, alebo upravený ďalším subjektom.

Ak výrobca preukáže, že jeho výrobok je dodávaný výlučne podnikateľom a slúži na výkon ich podnikateľskej činnosti, čiže odpad z tohto výrobku nebude tvoriť súčasť komunálneho odpadu, nemôže ísť o neobalový výrobok v zmysle § 73 ods. 3 zákona.

Na výrobky z materiálov uvedených v § 73 ods. 3 zákona, ktoré ako odpad neskončia v komunálnom odpade, sa neuplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcu neobalového výrobku a za nakladanie s odpadom z týchto výrobkov zodpovedajú ich držiteľia v súlade so všeobecnými ustanoveniami zákona, pokiaľ tieto výrobky vo svojej podstate nenapĺňajú definíčné znaky iných vyhradených výrobkov (napr. obaly).

V Bratislave dňa 21.07.2016

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR**
Nám. Ľudovíta Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
80

Mgr. Eleonóra Šuplatová
riaditeľka odboru
odpadového hospodárstva